

Oroitzapen ezinezkoen merkatua

Merkatua norbaitek gertatu ez zen zerbait gogoratu nahi zuen gauetan bakarrik agertzen zen.

Janek bere aitaren heriotzaren hiru hilabetera aurkitu zuen. Paseatzera joan zen etxean denak ozenegi hitz egiten zuelako: bankuaren azpiko oinetakoak, kopa pitzatua, oraindik bere usaina gordetzen zuen jaka bat.

Ondo ezagutzen zuen kale baten amaieran, lehenago inoiz ohartu ez zen eskailera bat zegoen. Bertatik jaitsi eta postuz betetako plaza batera iritsi zen.

“Ematen ausartu ez ziren lehen musuak”.

“Galdu zituen partidetako garaipenak”.

“Amaitu ziren eztabaiden hitz ezin hobeak”.

Azken postuan, emakume bat familiako oroigarriak saltzen ari zen.

“Norbait bilatzen ari zara?” galdetu zuen.

“Nire aita”.

Emakumeak tiradera bat ireki zuen. Barruan ehunka pote zeuden argi txikiekin.

«Arrantzan arratsaldeak ditut, tren bidaiak, presarik gabeko elkarrizketak. Zein oroitzapen izan nahiko zenuke?»

Janek bere aita lanetik berandu etxera itzuli zen aldi guztiak gogoratu zituen. Egin ez zituen galderak. Ospitalean egon zen azken astea, eguraldiaz hitz egin zutenean, egia beldurgarria zelako.

«Egun oso bat mendian», esan zuen.

Saltzaileak pote berde bat eman zion.

«Zein da prezioa?»

«Oroitzapen benetakoa. Merkatuak ez du dirurik onartzen».

Janek uste zuen asko zuela. Astearte arrunt baten oroitzapena eman zion: Aita platerak garbitzen eta abesti bat gaizki abesten.

Potea ireki zuenean, irteera perfektu bat gogoratu zuen. Aita ondoan zihoan, hegazti guztien izenak zekizkien, eta Janek entzun behar zituen hitzak esan zituen.

Hurrengo gauean merkatura itzuli zen.

Urtebetetze bat erosi zuen eztabaidarik gabe eta biak apalategi oker bat muntatzen saiatzen ari zirelako oroitzapenarekin ordaindu zuen. Elkarrizketa zintzo bat erosi zuen eta sofan arratsalde lasai bat eman zion. Hondartzako oporraldi bat erosi zuen autobidean izandako matxuraren oroitzapenaren truke.

Oroitzapen berriak distiratsuak, osoak eta leunak ziren. Haietako batean ere ez zegoen bere aita nekatuta, pazientziarik gabe edo

urrun.

Baina arratsalde batean, bere amak kopa pitzatuari seinalatu zion.

“Gogoratzen al zara aitak sukaldean zurekin dantzan hautsi zuenean?”

Janek ez zuen gogoratzen.

Aitak gaizki abesten zuen abestia bilatu zuen. Ez zekien melodia. Apalategi okerrari begiratu zion eta edozein denda zaharrean erositako altzari baten antza zuela pentsatu zuen.

Azokara itzuli zen korrika.

“Salerosketak desegin nahi ditut.”

Saltzaileak burua astindu zuen.

“Benetako oroitzapenak ezin dira berriro fabrikatu.”

“Baina oraindik badituzu?”

Emakumeak postuetara keinu egin zuen. Beste pertsona batzuk bizitza perfektuen zatiak erosten ari ziren. Agian norbaitek, une hartan, platerak garbitzeko arratsaldea edo sofaren isiltasuna kentzen ari zen.

Janek amorru izugarria sentitu zuen.

“Gezurrak saltzen dituzue.”

“Egia baino jendeak nahiago duena saltzen dugu”, erantzun zuen. “Horixe da aldea.”

Janek motxilatik ireki gabeko pote guztiak atera zituen.

“Zer jaso dezaket trukean?”

Saltzaileak aztertu zituen.

“Ez oroitzapen guztiak. Agian apur batzuk.”

Janek baietz esan zuen.

Etxera iritsi zenean, ez zituen eszenak berreskuratu, baina gauza txikiak bai: abesti desafinatu baten erritmoa, sorbalda baten sentsazioa ondoan, apalategi okertua ikusi ondoren izandako barreak.

Dena idatzi zuen berriro desagertu aurretik.

Ondoren, amari, osaba-izebei eta aitaren lagunei istorioak kontatzeko eskatu zien. Ez zeuden beti ados. Batzuetan, aita eskuzabala zen; beste batzuetan, burugogorra. Batzuetan arrazoia izan zuen, eta batzuetan min egin zuen.

Zati hauekin, Janek ez zuen oroitzapen perfektu bat eraiki. Pertsona bat eraiki zuen.

Merkatua ez zen berriro agertu. Baina gau batzuetan, jada ezin zuen elkarrizketa baten irrikan zegoenean, Janek koadernoa irekitzen zuen.

Ez zituen aitak esango zizkion hitzak aurkitzen. Zerbait gutxiago perfektua eta askoz baliotsuagoa aurkitu zuen: oraindik egia zen guztia.